

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121264740
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6121264740.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., D. XXX/XX, zastúpeného Mgr. Janou Štefánkovou, advokátkou, so sídlom Trenčín, Vážska 308/45 proti žalovanému D. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., G. XXX/XX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Trenčín, Kpt. Jaroša 1312/29, IČO: 47 256 907 o zaplatenie 4.646,27 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 12C/8/2021-151 zo dňa 20. marca 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o zaplatenie 2.503,42 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 03.02.2021 do zaplatenia potvrdzuje.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o zaplatenie 2.142,85 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 03.02.2021 do zaplatenia a v súvisiacom výroku II. o náhrade trov konania zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I.) a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 4.646,27 eur s príslušenstvom titulom zmluvy o dielo uzavretej aj so žalovaným dňa 13.07.2019 a titulom vyúčtovania nákladov formou e-mailu zo dňa 07.09.2020 zaslaného žalovanému. Žalovaný považoval nárok žalobcu za nedôvodný a v celom rozsahu ho popieral. Poukázal na znenie zmluvy o dielo zo dňa 13.07.2019 a tvrdil, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu ustanovení zmluvy, ako aj povinností vyplývajúcich zo zákona. Žalobca po zistení, že projektová dokumentácia, podľa ktorej vyhotovil cenovú ponuku, je v rozpore so stavebným povolením, o tomto žalovaného vôbec neinformoval a pokračoval v realizácii diela, čím porušil svoju povinnosť podľa čl. V. bod 2, čl. XIII. Žalovaný nemal vedomosť o potrebe navýšenia ceny diela, nezaviazal sa formou dodatku k zmluve k takémuto plneniu. Žalovaný považoval konečnú cenu diela uvedenú v predmetnej zmluve za platnú. Predmetné dielo nebolo riadne žalobcom odovzdané, žalobca mu nedodal podstatnú dokumentáciu potrebnú k riadnemu užívaniu diela a k vydaniu kolaudačného rozhodnutia, a to projekt skutočného vyhotovenia stavby, súpis zmien a odchýlok od overenej projektovej dokumentácie, odovzdávací a preberací protokol, doklady o výsledkoch tlakovej skúšky a skúšky vodotesnosti, potvrdenie o naložení s odpadmi počas výstavby. Z tohto dôvodu doteraz nebolo vydané kolaudačné rozhodnutie. Žalobca nevykonával dielo presne podľa schválenej projektovej dokumentácie a Závery zo

štátneho stavebného dohľadu zo dňa 11.12.2020 zistili viaceré nedostatky. Žalovaný sumu 2.142,85 eur ako doplatok

za komunikáciu neuhradil z dôvodu, že komunikácia doteraz nebola riadne vyhotovená a nebola mu poskytnutá k nej potrebná dokumentácia, čím žalobca svoj nárok uplatnil predčasne. Žalobca nedoručil žalovanému žiadnu faktúru k predmetnému dielu.

2. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žaloba pozostáva z 2 nárokov žalobcu, a to z doplatku žalovaného za časť diela (komunikácia) vo výške 2.142,85 eur podľa zmluvy o dielo a z nákladov na práce vykonané nad rámec dohodnutých prác vo výške 2.503,42 eur. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 13.07.2019 uzavreli zmluvu o dielo podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka objednávateľa (žalovaný, H. I., J. I., I. C., H. C., K. I., H. I., D. L. M., žalobca - A. B., ako fyzická osoba a zhotoviteľ A. B. ako SZČO). Predmetom zmluvy podľa čl. II. bol záväzok zhotoviteľa vykonať pre objednávateľov a) výstavbu „Kostolná-Záriečie u Zelnicovej cesty, inžinierske siete“ na pozemku KN-C parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X,XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX-101, k.ú. N. vo vlastníctve objednávateľa podľa vypracovanej a objednávateľom odsúhlasenej projektovej dokumentácie a harmonogramom platieb, ktorý tvorí prílohu č.1 a podľa rozpočtu diela, ktorý tvorí prílohu č. 2 tejto zmluvy

v rozsahu a v súlade s právoplatným stavebným povolením, a to riadne a včas. Podľa bodu 2., vety druhej čl. II. ods. 1 a) zmluvy o dielo, iné práce ako požadované objednávateľom budú vykonané na základe osobitných písomných dohôd, podpísaných oboma zmluvnými stranami, v ktorých bude určený rozsah ako ja odmeny za takéto práce. Podľa čl. II. ods. 5 zmluvy o dielo, objednávateľ sa zaväzuje zhotoviteľovi platiť cenu za zhotovenie diela formou záloh podľa prílohy č. 1, v prípade, že zhotoviteľ realizuje dielo riadne a v požadovanej kvalite. Podľa čl. IV. zmluvy cena za dielo je v konečnej výške 127.000 eur a podiel žalovaného D. E. F. je z nej 1/7 a objednávateľ bude uvedenú sumu uhrádzať zálohovými plátbami zhotoviteľovi podľa prílohy č. 1. Podľa čl. IV. ods. 3 sa zmluvné strany dohodli, že uvedená cena za dielo je konečná a nepodlieha zmene v dôsledku zvýšenia inflácie ani v dôsledku nárastu indexu cien v stavebníctve. Podľa čl.VI. zmluvy o dielo sa zmluvné strany dohodli, že v priebehu realizácie diela bude cena za dielo uhrádzaná objednávateľom v súlade s čl. IV. objednávateľ a zhotoviteľ sa dohodli na poskytovaní záloh pre zhotoviteľa podľa prílohy č. 1 na základe zhotoviteľom vystavenej zálohovej faktúry doručenej objednávateľovi. Zálohové platby sú splatné do 14 dní odo dňa doručenia zálohovej faktúry objednávateľom. Po prevzatí ukončenej stavby na základe preberacieho protokolu sa zhotoviteľ zaväzuje vystaviť zúčtovaciu faktúru, ktorú predloží objednávateľovi. Zúčtovacia faktúra splatná

do 14 dní odo dňa doručenia faktúry objednávateľovi, po odovzdaní diela objednávateľovi. Podľa prílohy č. 1- Harmonogram platieb pre komunikáciu - po realizácii a podľa prílohy

č. 2 - Špecifikácia diela (rozpočet diela) pre komunikáciu cena s DPH vo výške 50.000 eur. Podľa čl. XIII. všetky zmeny k tejto zmluve vyžadujú dodatok v písomnej forme, ktorý bude odsúhlasený a podpísaný všetkými zmluvnými stranami, najmä nie však výlučne pri zmene diela alebo jeho časti, uvedenej v čl. V. ods. 1 tejto zmluvy alebo zmena akejkoľvek z príloh zmluvy o dielo.

3. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 37 ods. 1, § 39, § 40 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 536 ods. 1, § 537 ods. 1, 3, § 551 ods. 1, § 272 ods. 2, § 547 ods. 1 až 6 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“). Súd sa nestotožnil

s názorom žalobcu, že predmetná zmluva o dielo je absolútne neplatná pre objednávateľom nedostatočne špecifikované dielo. Predmet diela bol špecifikovaný v čl. II. zmluvy ako inžinierske siete na uvedených pozemkoch podľa projektovej dokumentácie v súlade

s právoplatným stavebným povolením. Podľa vyjadrenia strán v územnom rozhodnutí bola uvedená, ktorá projektová dokumentácia je pre dané dielo záväzná. Z tohto dôvodu skutočnosť, že pre predmetné inžinierske siete boli vypracované 2 projektové dokumentácie,

a to jedna z 04/2017 a druhá z 10/2018, obe z času pred podpisom zmluvy o dielo a tvrdenie žalobcu, že pri tvorení cenovej ponuky nemal k dispozícii projektovú dokumentáciu

z 10/2018, nespôsobuje neplatnosť zmluvy o dielo. Projektovú dokumentáciu z 10/2018 vypracoval D. A. G. a tento bol aj samotným žalobcom písomne splnomocnený

na zastupovanie žalobcu a ostatných objednávateľov pred stavebným úradom. Samotný žalobca potvrdil, že zmenu v projektoch zistil prostredníctvom geodeta pri vytyčovaní stavby a projektovú dokumentáciu z 10/2018 dostal koncom roka 2019. V danej veci došlo k zmene pokynov, čo nespôsobuje neplatnosť zmluvy o dielo, ale zhotoviteľovi ukladá povinnosť postupovať podľa § 551 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka, a to upozorniť na túto skutočnosť objednávateľa, prerušiť vykonávanie diela do

zmeny pokynov objednávateľom alebo písomného oznámenia objednávateľa na trvaní pokynov, resp. upozorniť objednávateľa na skryté prekážky a prerušiť vykonávanie diela. Súd považoval zmluvu o dielo za platnú podľa § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka. V prvej časti žaloby sa žalobca domáhal od žalovaného zaplataenia zvyšku doplatku za časť diela (komunikácia) vo výške 2.142,85 eur podľa zmluvy o dielo. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný nezaplatil zvyšok zálohy za komunikáciu vo výške 2.142,85 eur. Podľa vyjadrenia strán sa ústne dohodli, že objednávateľ (žalovaný) uhradí zálohu na účet bez vydania zálohovej faktúry zhotoviteľom napriek tomu, že podľa čl. VI. zmluvy bola splatnosť zálohy do 14 dní od doručenia zálohovej faktúry zhotoviteľom objednávateľovi a podľa čl. XIII. zmluvy bolo možné zmeny robiť len v písomnej forme. Žalovaný namietal, že zálohu mal zaplatiť po realizácii diela a komunikácia nebola celkom dokončená. Medzi stranami nebolo sporné, že objednávateľa diela platili zhotoviteľovi (žalobcovi) zálohy podľa ústnej dohody na jeho účet bez vydania zálohovej alebo zúčtovacej faktúry napriek platnému zneniu zmluvy o dielo a doteraz žalobca ako zhotoviteľ nevystavil a nezaslal žalovanému zálohovú faktúru, ani vyúčtovaciu faktúru, čím podľa zmluvy o dielo nenastala splatnosť žalovanej zálohy. Ústne dojednanie strán sporu je absolútne neplatné podľa § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre porušenie § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 272 ods. 2 Obchodného zákonníka, teda nie je súdne vymáhateľné, ak žalovaný odmietol zaplatiť žalobcovi žalovanú zálohu. Žaloba bola v tejto časti podaná predčasne, pred splatnosťou tejto pohľadávky žalobcu, preto súd žalobu v tejto časti zamietol. V druhej časti žaloby sa žalobca domáhal zaplataenia nákladov na práce a materiál vykonané nad rámec dohodnutých prác v predmetnej zmluve o dielo vo výške 2.503,42 eur. Z vyjadrení žalobcu a žalovaného vyplýva, že žalobca práce nad rámec zmluvy vykonal bez predchádzajúceho súhlasu žalovaného, bez predchádzajúceho písomného oznámenia potreby týchto prác navyše žalovanému. Žalobca oznámil žalovanému i ostatným objednávateľom nutnosť úhrady za ním vykonané práce nad rámec zmluvy až po vykonaní týchto prác a na stretnutí dňa 07.07.2020 žalobca uviedol, že následne presne vyčíslil výšku nákladov prác navyše. Žalobca vyčíslil tieto náklady a požadoval od žalovaného ich úhradu v jeho podiele až e-mailom zo dňa 07.09.2020. Žalobca potvrdil, že novú projektovú dokumentáciu dostal do rúk koncom roka 2019 a pri vytyčovaní stavby niekedy v januári-februári 2020 ho geodet upozornil na rozdiely v novej projektovej dokumentácii oproti starej z 04/2017. Žalovaný tvrdil, že nedal žalobcovi súhlas s vykonaním prác navyše a ani sa nezaviazal zaplatiť žalobcovi za práce ním vykonané navyše, pretože vznikli vinou žalobcu. V danej veci došlo k zmene projektovej dokumentácie, čo sú pokyny pre vyhotovenie diela, čo nespôsobuje neplatnosť zmluvy o dielo, ale zhotoviteľovi ukladá povinnosť postupovať podľa § 551 ods. 1 a nasl. Obchodného zákonníka. Výšku ceny za dielo upravuje § 547 a nasl. Obchodného zákonníka. Náhrady nákladov za práce vykonané navyše si mohol žalobca, ako nárok na zaplataenie zvýšenej ceny, uplatniť u žalovaného podľa § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka bez zbytočného odkladu po tom, čo sa ukázalo, že je nevyhnutné prekročenie ceny. Žalobca potvrdil, že o zmene projektovej dokumentácie sa dozvedel minimálne koncom roka 2019 a najneskôr od geodeta niekedy v januári až februári 2020, pričom žalovanému a ostatným objednávateľom oznámil len všeobecne potrebu zvýšenia ceny za už navyše vykonané práce na stretnutí dňa 07.07.2020 a až e-mailom zo dňa 07.09.2020 určil zvýšenú cenu, čo súd nepovažoval za určenie zvýšenia ceny bez zbytočného odkladu, v dôsledku čoho žalobcovi zanikol nárok na určenie zvýšenia ceny podľa § 547 ods. 6 Občianskeho zákonníka a zároveň aj nárok na zaplataenie navýšenej ceny. Keďže súd považuje predmetnú zmluvu o dielo za platnú, nemôže nárok žalobcu posudzovať podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení. Práce navyše neboli zo strany žalobcu dopredu oznámené žalovanému a už vôbec nie písomne. Žalobca konal v rozpore s písomnou zmluvou o dielo, na základe ktorej vykonával dielo a na tomto diele vznikla potreba prác navyše (ako tvrdil žalobca), a to v časti čl. V. zmluvy, podľa ktorého zmeny sa mali vykonávať len písomným dodatkom zmluvných strán, pričom žalobca ako zhotoviteľ mal povinnosť predložiť položkovú kalkuláciu ceny objednávateľom. Žalobca konal aj v rozpore s čl. XIII. zmluvy, podľa ktorého všetky zmeny k tejto zmluve vyžadujú dodatok v písomnej forme, ktorý bude odsúhlasený a podpísaný všetkými zmluvnými stranami. Prípadné ústne dohody o zmene predmetnej zmluvy o dielo sú absolútne neplatné pre nedodržanie písomnej formy, čo v danej veci spôsobuje nemožnosť súdnou cestou sa domáhať zaplataenia navýšenia ceny. Súd aj druhú časť žaloby zamietol ako nedôvodnú.

4. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov /ďalej len „CSP“/

a priznal úspešnému žalovanému plnú náhradu trov konania. V danej veci súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by umožňovali aplikáciu § 257 CSP, pretože tento spor vznikol nedodržaním obsahu predmetnej zmluvy o dielo žalobcom. Podľa § 232 ods. 3 CSP súd určil dlhšiu lehotu na plnenie ako zákonnú 3-dňovú vzhľadom na jej predpokladanú väčšiu výšku.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca s odôvodnením, že v dôsledku nevykonania navrhnutých dôkazov sa javí, že konanie nebolo vedené v zmysle zásady rovnosti zbraní a súd svojvoľným spôsobom rozhodol, nevysporiadal sa riadne s procesnými návrhmi žalobcu, pričom v dôsledku nevykonania navrhnutých dôkazov, z ktorých by vyplynuli ďalšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie, sa rozhodnutie súdu javí ako prekvapivé a zároveň súd rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Žalobca navrhoval vypočutie viacerých svedkov a z ich výpovedí mohli vyplynúť ďalšie skutočnosti a dôkazy, ktoré mohli objasniť skutkový stav. Nevykonanie navrhnutých dôkazov predstavuje nesprávny procesný postup. Žalobca navrhoval vypočutie osôb, ktoré boli osobne zainteresované na zmluvnom vzťahu a vedeli by sa k daným skutočnostiam vyjadriť a pre ustálenie hodnoty bezdôvodného obohatenia navrhoval, aby bolo vykonané znalecké dokazovanie na hodnotu výstavby inžinierskych sietí. Vykonané dôkazy nepostačovali na preukázanie skutočností a na unesenie dôkazného bremena, preto bolo potrebné zaoberať sa výsluchmi svedkov, ktorí boli na danej stavbe zainteresovaní ako stavebníci alebo ako osoby, ktoré navrhli, aby sa dielo realizovalo iným spôsobom, ako bolo pôvodne navrhnuté. V prípade, ak by súd tieto osoby vypočul, došiel by k iným skutkovým zisteniam. V priebehu vykonávania prác došlo k situáciám

a rozhodnutiam orgánov, ktoré mali za následok, že došlo k vydaniu vecne nesprávnych a neuskutočniteľných úkonov (nesprávne projektové dokumentácie). Keďže sa na tieto pochybenia došlo až v priebehu vykonávania diela zo strany žalobcu, žalobca sa zachoval tak, aby chránil svoj majetok, ako aj majetok ostatných osôb, aby v čo najkratšom čase bolo z jeho strany možné práce ukončiť a dielo odovzdať. Úkony, ktoré bolo potrebné zo strany zhotoviteľa urobiť, zhotoviteľ starostlivo vykonal, čím si splnil svoju prevenčnú povinnosť

v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka a pokiaľ by tieto úkony nevykonal, mohla by voči nemu byť vyodená zodpovednosť za oneskorené dodanie diela. Žalobca síce podpísal zmluvu o dielo ako fyzická osoba podnikateľ, cenovú ponuku predkladal s vedomím, že nejde zarobiť na výstavbe sietí, ale zrealizuje výstavbu inžinierskych sietí, čím zhodnotí aj svoj vlastný pozemok. V tomto zmysle sa aj s ostatnými vlastníkmi pozemkov dohadovali, ktorí chceli, aby výstavba inžinierskych sietí bola čo najlacnejšia a na začiatku vykonávania diela nevyžadovali žiadne účtovné doklady. Ostatní objednávateľia mu na požiadanie posielali

bez akýchkoľvek dokladov platby a všetko prebiehalo vždy podľa ústnej dohody. Dohoda medzi zhotoviteľom, ktorý bol zároveň aj v pozícií jedného z objednávateľov, a ostatnými objednávateľmi bola taká, že práce budú vykonané za náklady, čo sa aj stalo. Písomná zmluva, ktorá bola medzi stranami uzatvorená sa v zásade nerealizovala, nakoľko došlo

k rôznym modifikáciám. Žalovaný vykonával všetky obštrukčné kroky, aby nemusel dielo prevziať a pokiaľ aj poukázal na vady, ktoré dielo malo, žalobca vady odstránil, pričom potom, čo vyzval na žalovaného prevziať dielo, žalovaný si opäť našiel nedostatok, ktorý nedostatkom nebol, čo mu žalobca aj písomne vysvetlil. O potrebe zvýšenia prác žalobca informoval žalovaných bezprostredne potom, čo sa o ich potrebe dozvedel, pričom tieto nevedel v tom čase kvantifikovať a ich výšku sa dozvedel až v čase, keď tieto práce vykonal. Túto skutočnosť niektorí objednávateľia (aj žalovaný) zneužili a bezdôvodne sa na úkor žalobcu obohatili. Súd nesprávne ustálil aj skutkové zistenia týkajúce sa projektových dokumentácií, s ktorými sa v priebehu vykonávania diela pracovalo. Prvá bola dokumentácia z roku 2017, ktorá bola žalobcovi odovzdaná na vypracovanie cenovej ponuky. Druhá projektová dokumentácia bola z roku 2019, pričom tá mala byť zmenená a jej zabezpečením bol poverený D. A. G.. Boli aktualizované len dátumy a inou farbou boli zakreslené vedenia, ale návrh riešenia bol rovnaký. V tomto smere žalobca postupoval aj pri výstavbe diela v zmysle týchto projektových dokumentácií. Problém nastal pri časti kanalizácia

a komunikácia, kde sa projektová dokumentácia musela meniť znova, a to v čase, keď dielo už bolo rozpracované podľa dokumentácie z roku 2017, resp. 2019 (v tejto časti išlo o odlišný projekt a v tejto časti bola zmluva neplatná pre nedostatočnú špecifikáciu diela). Súd dospel

k nesprávnym skutkovým zisteniam, že žalobca nevyčísľil náklady na práce, ktoré nevedel predpokladať bez zbytočného odkladu, preto nemá nárok na ich zaplatenie. Súd konštatoval, že nedošlo k splatnosti ceny za dielo, pretože žalobca nevystavil vyúčtovaciu faktúru, preto

v tomto smere bola žaloba podaná predčasne. Pokiaľ by sa vychádzalo zo záveru, že zmluva

o dielo nie je absolútne neplatným právnym úkonom, pri vykonaní diela sa v jej zmysle nepostupovalo zo strany objednávateľov, ani zo strany zhotoviteľa. Bez písomného dodatku bol zmenený rozsah diela, čo objednávateľia nenamietali, pretože sa na tom zmluvné strany dohodli, zároveň došlo k zmene ceny diela tiež bez písomného dodatku. Spôsob platenia ceny za dielo sa nevykonával v zmysle zálohových faktúr, ale čiastkové finančné plnenia posielali objednávateľia na základe písomnej výzvy (e-mail, sms komunikácia), čo nebolo potvrdené písomným dodatkom k zmluve. Dielo sa realizovalo v priateľskom duchu viacerých spoluvlastníkov pozemkov, čo fungovala až do času, kým nedošlo k zisteniam, že existujú chyby v projektovej dokumentácii a k nutnosti vyvedenia zodpovednosti za chyby, v dôsledku ktorých bolo v zmysle schválenej projektovej dokumentácie dielo nerealizovateľné. Až do toho času, pri všetkých úkonoch pri vykonávaní diela, ktoré boli rozpore s písomným znením zmluvy, žiadna zo strán nenamietala ich rozpor so zmluvnými ustanoveniami, napriek tomu bez výhrad plnila a až v čase, keď bolo dielo ukončené, došlo

k obštrukciám zo strany žalovaného, ktorý sa rozhodol, že nezaplatí zbytok dohodnutej ceny za dielo a zvýšenie, ku ktorému došlo z dôvodov, ktoré nespočívali na strane žalobcu. Žalovaný nezaplatil cenu za dielo v časti, ktorej mu prislúcha, čím sa bezdôvodne obohatil, keď bez protiplnenia užíva dielo. Pokiaľ v zmysle úvah súdu žalobca nemá nárok

na zaplatenie časti ceny za dielo v dôsledku neplatného ústneho dojednania o platobných podmienkach, potom mu musí vzniknúť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré

v tomto smere nie je možné vydať inak ako v peniazoch. Je nesporné, že vykonaním diela zo strany žalobcu pre žalovaného došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu

a žalobca má nárok na zaplatenie sumy 2.142,85 eur s príslušenstvom. Oprávnenie na vykonávanie živnosti zaniklo žalobcovi dňa 01.06.2021, preto nebolo možné faktúru vystaviť, avšak nárok žalobcu zánikom živnostenského oprávnenia nezániká. Faktúra má len účtovný a evidenčný charakter, ale nepredstavuje titul, na základe ktorého pohľadávka žalobcu vznikla. Pokiaľ ide o zvýšené náklady na dielo, súd aplikoval § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka, podľa ktorého žalobca neoznámil potrebu prekročenia rozpočtovanej sumy a výšku požadovaného zvýšenia ceny bez zbytočného odkladu potom, čo sa ukázalo, že je nevyhnutné prekročenie ceny, ktorá bola určená na základe rozpočtu. Žalobca na osobnom stretnutí dňa 07.07.2020 vlastníkom pozemkov oznámil, že sú chyby v projektovej dokumentácii týkajúcej sa kanalizácie, pričom tieto chyby sú zásadného charakteru a napriek tomu, že táto projektová dokumentácia bola schválená, pokiaľ by vykonával dielo v zmysle tejto projektovej dokumentácie, nebolo by skolaudovateľné. Tieto skutočnosti boli ďalej komunikované aj prostredníctvom e-mailov a sms správ. V danom čase žalobca nevedel, koľko bude stáť prestavba kanalizácie do stavu, ktorý by bol skolaudovateľný a ktorý by spoločnosť C., M. prevzala. V danom čase žalobca nemohol zvýšenú cenu vedieť

a dozvedel sa ju až po vykonaní opravy týchto prác. Hodnota ceny prác nad rámec pôvodne predpokladaných prác bola primeraná a sám žalobca z nej plnil za seba 2/7, preto nebolo

v jeho záujmom vykonávať a platiť za práce nad rámec pôvodne predpokladaných. Nie je možné stotožniť sa s názorom súdu, že žalobca prekročil a neplnil zákonom stanovenú lehotu „bez zbytočného odkladu“, preto mu nárok zaniká. Súd argumentuje absolútnou neplatnosťou dohody o zmene ceny pre nedodržanie písomnej formy, ale nezaobera sa nárokom, ktorý vznikol žalobcovi z neplatného právneho úkonu. Aj v tomto prípade platí, že vykonaním diela zo strany žalobcu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu a žalobca má nárok na zaplatenie sumy 2.503,42 eur. Žalobca má za to, že zmluva o dielo v časti týkajúcej sa výstavby kanalizácie a komunikácie je absolútne neplatná, absentuje v nej dostatočne určený predmet diela. Dielo, ktoré malo byť predmetom plnenia zo strany zhotoviteľa, nebolo objednávateľom dostatočne špecifikované, čím nebolo spôsobilé založiť účinky zhodného prejavu vôle pre nedostatok náležitosti zmluvy o dielo. S poukazom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že nesúhlasí s tvrdením, že nevykonaním navrhnutých dôkazov, a to výsluchov svedkov by vyplynuli tak podstatné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie. Súd správne tieto návrhy zamietol. Žalovaný počas celého konania tvrdil, že žalobca dielo nedokončil, neodovzdal, má vady, nebola vystavená faktúra, v dôsledku čoho nemôže byť splatná ani prvá časť žalobcom uplatneného nároku. Vo vzťahu k nároku žalobcu vyplývajúceho za nadpráce, o potrebe zvýšenia ceny žalovaný nebol žalobcom vopred upovedomený, žalovaný nedal dodatočný súhlas, pričom žalobca nepreukázal tento nárok čo do jeho výšky. Uvedená argumentácia žalovaného nemohla byť vyvrátená výpoveďami navrhnutých svedkov, ktorí ani nemôžu objektívne uviesť, v akej výške žalobcovi mohol vzniknúť nárok na cenu nadprác, ani to, či dielo bolo

riadne odovzdané, nemá vady, či existuje dohoda o zmene/navýšení ceny. Žalobca si nespĺnil svoju povinnosť v zmysle § 197 ods. 2 CSP, a to označenie skutočností, ktoré majú byť výsluchom svedka preukázané. Vo vzťahu k návrhu žalobcu na vykonanie dokazovania znaleckým posudkom žalovaný uviedol, že aj tento dôkaz by bol v konaní nadbytočný. Ak by mal súd pristúpiť k vykonaniu dokazovania znaleckým posudkom, najskôr by musel mať ustálené, že k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného skutočne došlo a otázna je len výška bezdôvodného obohatenia, pričom žalobca svoj nárok uplatnil titulom nezaplatennej ceny diela a nezaplatených nadprác na tomto diele. Až v priebehu konania, keď žalobca zistil, že nie je schopný preukázať ním uvádzané skutočnosti, pristúpil k účelovému tvrdeniu, že zmluva o dielo je absolútne neplatná a nárok treba posudzovať ako bezdôvodné obohatenie. Súd správne vyhodnotil, že zmluva o dielo je platným právnym úkonom. Žalovaný má za to, že odôvodnenie rozhodnutia spĺňa všetky zákonné atribúty a dáva odpoveď na všetky relevantné otázky. Skutočnosť, že žalobca nežiadal od žalovaného zaplataenie nadprác

bez zbytočného odkladu, vyplýva z listinných dôkazov, ktoré žalobca v priebehu konania ani nerozporoval. K dohode o zmene ceny diela nedošlo písomne, ústne ani žiadnym iným spôsobom. Toto tvrdenie žalobcu je účelové a ničím nepodložené. Pokiaľ zmluva o dielo hovorí o povinnosti uzatvorenia dodatku v prípade, ak dôjde k zmene ceny, je povinnosťou zmluvných strán takýto písomný dodatok uzavrieť, uvedené sa nestalo, v dôsledku čoho je neplatné dojednanie o zvýšení ceny v ústnej forme. Žalobca nepreukázal, že by dielo zhotovil riadne a toto žalovanému odovzdal. Je bez právneho významu, na základe čoho (či už z titulu nezaplatennej časti ceny diela alebo z titulu vydania bezdôvodného obohatenia) sa žalobca domáha časti žalovanej sumy, keď nespĺnil zmluvné povinnosti, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť k splatnosti ceny diela. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, že by oznámil žalovanému potrebu zvýšenia ceny diela, ako aj vo vzťahu k výške ceny nadprác/opráv, keď ako jediný dôkaz predložil mail, v ktorom špecifikuje jednotlivé položky, ktoré mali byť vykonané. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

7. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a contrario, a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o zaplataenie 2.503,42 eur spolu

s úrokom z omeškania 5 % ročne od 03.02.2021 do zaplataenia je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o zaplataenie 2.142,85 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 03.02.2021 do zaplataenia a v súvisiacom výroku II. o náhrade trov konania je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a v tejto časti vec vrátiť podľa § 391 ods. 1 CSP súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. V predmetnej veci sa žalobca podanou žalobou domáha voči žalovanému zaplataenia sumy 4.646,27 eur s príslušenstvom titulom zmluvy o dielo. Žalovaná suma pozostáva

zo sumy 2.142,85 eur titulom doplatku za časť diela (komunikácia) v zmysle zmluvy o dielo a zo sumy 2.503,42 eur titulom nákladov na práce vykonané nad rámec dohodnutých prác. Dňa 13.07.2019 bola uzatvorená zmluva o dielo medzi objednávateľom (žalovaný, H. I., J. I., I. C., H. C., K. I., H. I., D. L. M., žalobca) a zhotoviteľom (žalobca - A. B. ako SZČO). Podľa čl. II. ods. 1 zmluvy o dielo, predmetom zmluvy je záväzok zhotoviteľa vykonať pre objednávateľa dielo, a to výstavbu „Kostolná-Záriečie u Zelnicovej cesty, inžinierske siete“ na pozemku KN-C parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X,XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX-101, k.ú. Kostolná – Záriečie, vo vlastníctve objednávateľa podľa vypracovanej a objednávateľom odsúhlasenej projektovej dokumentácie a odsúhlaseného harmonogramu platieb, ktorý tvorí prílohu č.1 a podľa rozpočtu diela, ktorý tvorí prílohu č. 2 tejto zmluvy, v rozsahu a v súlade s právoplatným stavebným povolením a to riadne a včas. Podľa čl. II. ods. 2 zmluvy o dielo, realizačný projekt stavby, ktorý obsahu podrobnú charakteristiku diela, jeho okolia, vonkajšej infraštruktúry napájacích sietí (projektová dokumentácia) predloží objednávateľ zhotoviteľovi na odsúhlasenie. Iné práce požadované objednávateľom budú vykonané na základe osobitných písomných dohôd podpísaných oboma zmluvnými stranami, v ktorých bude určený rozsah ako aj odmeny za takéto práce. Podľa

čl. II. ods. 5 zmluvy o dielo, objednávateľ sa zaväzuje zhotoviteľovi platiť cenu za zhotovenie diela formou záloh podľa prílohy č. 1, v prípade, že zhotoviteľ realizuje dielo riadne

a v požadovanej kvalite. Podľa čl. IV. ods. 1 zmluvy o dielo, cena za dielo pre zhotoviteľa za realizáciu diela je určená dohodou medzi zmluvnými stranami ako konečná cena vo výške 127.000 eur, pričom podiel žalovaného je vo výške 1/7 a objednávateľ uvedenú sumu bude uhrádzať zálohovými platbami zhotoviteľovi podľa prílohy č. 1, takisto v rovnakom pomere ako je uvedené v odseku 1 tohto článku.

Podľa čl. IV. ods. 3 zmluvy o dielo, zmluvné strany sa dohodli, že cena za dielo je konečná a nepodlieha zmene v dôsledku zvýšenia inflácie ani v dôsledku indexu cien v stavebníctve. Podľa čl. VI. ods. 1 zmluvy o dielo, zmluvné strany sa dohodli, že v priebehu realizácie diela bude cena za dielo uhrádzaná objednávateľom v súlade s čl. IV. ods. 1. Objednávateľ a zhotoviteľ sa dohodli na poskytovaní záloh pre zhotoviteľa podľa prílohy č. 1 na základe zhotoviteľom vystavenej zálohovej faktúry doručenej objednávateľovi. Podľa čl. VI. ods. 2 zmluvy o dielo, zálohové platby sú splatné do 14 dní odo dňa doručenia zálohovej faktúry objednávateľom, pokiaľ objednávateľ nepožiadala o zmenu diela. Podľa čl. XIII. zmluvy o dielo, všetky zmeny k tejto zmluve vyžadujú dodatok v písomnej forme, ktorý bude odsúhlasený a podpísaný všetkými zmluvnými stranami, najmä nie však výlučne pri zmene diela alebo jeho časti, uvedenej v čl. V. ods. 1 tejto zmluvy alebo zmena akejkoľvek z príloh zmluvy o dielo. Podľa prílohy č. 1 zmluvy o dielo, v zmysle harmonogramu platieb malo v prípade komunikácie dôjsť k platbe po realizácii a podľa prílohy č. 2 zmluvy o dielo, rozpočet pre komunikáciu predstavuje sumu vo výške 50.000 eur s DPH.

9. Podľa § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka, v znení ku dňu uzavretia zmluvy o dielo, zmluvou o dielo sa zaväzuje zhotoviteľ vykonať určité dielo a objednávateľ sa zaväzuje zaplatiť cenu za jeho vykonanie.

10. Podľa § 551 ods. 1 Obchodného zákonníka, zhotoviteľ je povinný upozorniť objednávateľa bez zbytočného odkladu na nevhodnú povahu vecí prevzatých od objednávateľa alebo pokynov daných mu objednávateľom na vykonanie diela, ak zhotoviteľ mohol túto nevhodnosť zistiť pri vynaložení odbornej starostlivosti. Ak nevhodné veci alebo pokyny prekážajú v riadnom vykonávaní diela, je zhotoviteľ povinný jeho vykonávanie v nevyhnutnom rozsahu prerušiť do doby výmeny vecí alebo zmeny pokynov objednávateľa alebo písomného oznámenia, že objednávateľ trvá na vykonávaní diela s použitím odovzdaných vecí a daných pokynov. O dobu, po ktorú bolo potrebné vykonávanie diela prerušiť, sa predlžuje lehota určená na jeho dokončenie. Zhotoviteľ má takisto nárok na úhradu nákladov spojených s prerušením vykonávania diela alebo s použitím nevhodných vecí do doby, keď sa ich nevhodnosť mohla zistiť.

11. Podľa § 272 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak písomne uzavretá zmluva obsahuje ustanovenia, že sa môže meniť alebo zrušiť iba dohodou strán v písomnej forme, môže sa zmluva meniť alebo zrušiť iba písomne.

12. Podľa § 547 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak však bola cena určená na základe rozpočtu, ohľadne ktorého zo zmluvy vyplýva, že sa nezaručuje jeho úplnosť, môže sa zhotoviteľ domáhať primeraného zvýšenia ceny, ak sa pri vykonávaní diela objaví potreba činností nezahrnutých do rozpočtu, pokiaľ tieto činnosti neboli predvídateľné v čase uzavretia zmluvy.

13. Podľa § 547 ods. 3 Obchodného zákonníka, ak cena bola určená na základe rozpočtu, ktorý sa podľa zmluvy považuje za nezáväzný, môže sa zhotoviteľ domáhať, aby sa určilo zvýšenie ceny o sumu, o ktorú nevyhnutne prevýši náklady účelne vynaložené zhotoviteľom, náklady zahrnuté do rozpočtu.

14. Podľa § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka, zhotoviteľovi zaniká nárok na určenie zvýšenia ceny podľa odsekov 2 a 3, ak neoznámi potrebu prekročenia rozpočtovanej sumy a výšku požadovaného zvýšenia ceny bez zbytočného odkladu po tom, čo sa ukázalo, že je nevyhnutné prekročenie ceny, ktorá bola určená na základe rozpočtu.

15. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že sa nemôže stotožniť s odvolacou námietkou žalobcu, že predmetná zmluva o dielo je neplatným právnym úkonom pre absenciu presnej špecifikácie predmetu diela. Odvolací súd má za to, že zmluva o dielo uzavretá dňa 13.07.2019 medzi objednávateľom a zhotoviteľom nie je neplatným právnym úkonom pre absenciu špecifikácie predmetu diela v zmysle ustanovenia § 536 ods. 1 Obchodného zákonníka a obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti, keď predmet diela bol riadne špecifikovaný v čl. II. ods. 1 zmluvy o dielo, ako výstavba inžinierskych sietí na pozemku KN-C parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX-101, k.ú. Kostolná – Záriečie, v zmysle vypracovanej projektovej dokumentácie, harmonogramu platieb (Príloha č.1) a podľa rozpočtu diela (Príloha č. 2) v rozsahu a v súlade s právoplatným stavebným povolením. Z vykonaného

dokazovania a z výpovede strán sporu vyplynulo, že za účelom výstavby inžinierskych sietí, resp. za účelom vykonania diela boli pred uzavretím zmluvy o dielo vypracované dve projektové dokumentácie, a to jedna z apríla 2017 a druhá z októbra 2018. Bez ohľadu na skutočnosť, že podľa tvrdení žalobcu pri vypracovaní cenovej ponuky žalobca nemal k dispozícii projektovú dokumentáciu z októbra 2018, je zrejmé, že žalobca, ako aj ostatní objednávateľia, písomne splnomocnili D. A. G., ktorý vypracoval projektovú dokumentáciu, ku všetkým úkonom

za účelom výstavby inžinierskych sietí spojených s územným rozhodnutím a stavebným povolením. Preto sa odvolaciemu súdu javí ako nepravdepodobné, že v čase udelenia plnej moci D. A. G. a v čase vydania územného rozhodnutia dňa 20.03.2019 obcou Kostolná-Zárečie, ako stavebným orgánom, žalobca nebol oboznámený s projektovou dokumentáciou z októbra 2018, a to aj za situácie, keď žalobca ako zhotoviteľ zároveň vystupoval v zmluvnom vzťahu ako jeden z objednávateľov diela, ktorí mali v zmysle zmluvy o dielo odovzdať zhotoviteľovi odsúhlasenú projektovú dokumentáciu. Pokiaľ by sa aj vychádzalo z tvrdení žalobcu a prijal by sa záver o tom, že žalobca sa s projektovou dokumentáciou z októbra 2018 oboznámil až koncom roka 2019 a pri vytyčovaní stavby v období január/február 2020 bol zo strany geodeta upozornený na rozdiely v novej projektovej dokumentácii z októbra 2018 v porovnaní s pôvodnou dokumentáciou z apríla 2017, za danej situácie bol žalobca ako zhotoviteľ povinný postupovať v zmysle ustanovenia § 551 ods. 1 Obchodného zákonníka a upozorniť na uvedené skutočnosti a rozdiely v dvoch predložených projektových dokumentáciách objednávateľov, prerušiť vykonávanie diela

do zmeny a ustálenia pokynov zo strany objednávateľov v podobe písomných dodatkov k zmluve o dielo.

16. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že potrebu zvýšenia ceny za dielo žalobca oznámil objednávateľom (teda aj žalovanému) včas a bezodkladne, ako to vyžaduje ustanovenie § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka, preto jeho žalobou uplatnený nárok

vo výške 2.503,42 eur titulom nákladov za práce vykonané nad rámec dohodnutých prác nemohol zo zákona zaniknúť tak, ako to skonštatoval súd prvej inštancie v záveroch svojho rozhodnutia. Danú námietku vyhodnotil odvolací súd za nedôvodnú. Je nepochybné, že zmluva o dielo uzavretá dňa 13.07.2019 obsahovala záväzný rozpočet diela podľa Prílohy

č. 1 a 2 a v zmysle čl. IV. cena diela predstavovala konečnú sumu vo výške 127.000 eur, ktorá mala byť uhrádzaná zálohovými platbami zhotoviteľovi zo strany objednávateľov, kedy podiel žalovaného na zaplatení ceny diela predstavoval 1/7 z konečnej sumy. Bolo potrebné vyhodnotiť, či oznámenie o potrebe zvýšenia ceny diela zo strany žalobcu ako zhotoviteľa

na stretnutí dňa 07.07.2020 a určenie zvýšenej ceny diela uvedenej v e-mailly zo dňa 07.09.2020, boli dôkazom toho, že žalobca v zmysle ustanovenia § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka oznámil potrebu prekročenia rozpočtovanej sumy a výšku požadovaného zvýšenia ceny bez zbytočného odkladu po tom, čo sa ukázalo, že je nevyhnutné prekročenie ceny, ktorá bola určená na základe rozpočtu v zmluve o dielo tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka, inak žalobcovi ako zhotoviteľovi pri nesplnení tejto zákonnej podmienky zaniká nárok na určenie zvýšenia ceny. Odvolací súd uvádza, že v súvislosti

s aplikovaním zákonného ustanovenia § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka na skutkový stav, ktorý bol v úplnosti zistený súdom prvej inštancie, a pre vyvodenie zákonných dôsledkov

z predmetného zákonného ustanovenia, bolo dôkaznou povinnosťou žalobcu ako zhotoviteľa preukázať, že zákonnú povinnosť, a to potrebu prekročenia rozpočtovanej sumy a výšku požadovaného zvýšenia oznámil bez zbytočného odkladu objednávateľom, čo sa mu v konaní nepodarilo. Hoci lehota „bez zbytočného odkladu“ v zákone nie je bližšie vymedzená, je nepochybné, že povinný subjekt, v danom prípade žalobca, musí takýto prejav urobiť bezodkladne po tom, čo sa dozvedel o potrebe zvýšenia ceny, jej výšky. Takéto bezodkladné urobenie prejavu nemohlo byť v danej veci konštatované, keď žalobca v priebehu konania tvrdil, že s novou projektovou dokumentáciou z októbra 2018 sa oboznámil koncom roka 2019, ako aj so zmenami týkajúcich sa vykonania diela, na ktoré zmeny a rozdielnosti upozornil žalobcu geodet pri vytyčovaní výstavby v období január/február 2020, pričom potrebu úhrady nákladov za vykonané práce nad rámec dohodnutých prác v zmysle zmluvy

o dielo žalobca ako zhotoviteľ oznámil objednávateľom teda aj žalovanému, až po vykonaní prác nad rámec zmluvy, a to na osobnom stretnutí s objednávateľmi dňa 07.07.2020 s tým, že vyčíslenie týchto nákladov nad rámec dohodnutých prác žalobca oznámil objednávateľom

e-mailom zo dňa 07.09.2020. V konaní nebolo preukázané, že by objednávateľia odsúhlasili zvýšené náklady spojené s prácami vykonanými nad rámec dohodnutých prác v zmysle zmluvy o dielo a za týmto účelom nebol zmluvnými stranami prijatý písomný dodatok k zmluve o dielo, v zmysle ktorého by žalobca ako zhotoviteľ diela mohol požadovať zaplatenie zvýšených nákladov tak ako to stanovuje čl. V zmluvy

o dielo. Odvolací súd zdôrazňuje, že bol to práve žalobca ako zhotoviteľ diela, ktorý, ak chcel byť so svojím žalobným nárokom úspešný, musel uniesť dôkazné bremeno tvrdenia v zmysle ustanovenia § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka, a to preukázať splnenie si notifikačnej povinnosti v rovine prekročenia rozpočtovanej sumy a výšky požadovaného zvýšenia ceny bez zbytočného odkladu po tom, čo sa ukázalo, že je nevyhnutné prekročenie ceny, ktorá bola určená záväzného rozpočtu v zmysle príloh č. 1 a 2 k zmluve o dielo zo dňa 13.07.2019, ktorú dôkaznú povinnosť žalobca nespĺnil. Pokiaľ zvýšenie, resp. potreba prekročenia rozpočtovanej sumy bola objednávateľom, ako aj žalovanému, oznámená na osobnom stretnutí dňa 07.07.2020 a výška požadovaného zvýšenia bola oznámená e-mailom zo dňa 07.09.2020, uvedené oznámenia nespĺňajú zákonnú povinnosť notifikovať takéto prekročenie rozpočtovanej sumy a výšku požadovaného zvýšenia bez zbytočného odkladu, v dôsledku čoho nastal zánik nároku uplatneného žalobou vo výške 2.503,42 eur na základe dôsledkov vyplývajúcich z ustanovenia § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka, preto zamietnutie žaloby v tejto časti súdom prvej inštancie bolo vecne správne a v odvolacom konaní potvrdené.

17. Čo sa týka odvolacej námietky žalobcu ohľadne nevykonaných dôkazov, tu odvolací súd uvádza, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné

a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie účastníkov konania. Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V každom prípade nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie,

ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť. V danej veci súd prvej inštancie nevykoná všetky dôkazy, ktoré v spore žalobca navrhol, avšak na pojednávaní dňa 20.03.2023, na ktorom vyhlásil aj preskúmaný rozsudok, vyhlásil uznesenie o tom, že ďalšie dôkazy navrhnuté žalobcom už nevykoná a toto odôvodnil s poukazom na tam vyslovený názor, že nárok žalobcu

na zaplatenie navýšenia ceny diela za práce navyše zanikol podľa § 547 ods. 6 Obchodného zákonníka /ktorý záver v tomto rozhodnutí odvolací súd vyhodnotil ako správny/. Je teda zrejme, že ďalšie žalobcom navrhované dôkazy ako znalecké dokazovanie na vykonané práce a výsluch svedkov sú z hľadiska prijatého záveru súdu prvej inštancie o nedôvodnosti uplatneného nároku žalobcu irelevantné, keďže skutočnosti, ktoré nimi mali byť preukázané nijako neovplyvnia uvedený vyslovený právny názor. Aj keď súdu prvej inštancie možno vytknúť, že v odôvodnení preskúmaného rozsudku neuviedol, ktoré návrhy na vykonanie dokazovania nevykoná a prečo, tak skutočnosť, že uvedené vykoná samostatným uznesením o zamietnutí ďalších návrhov žalobcu na vykonanie dokazovania vyhlásenom a riadne odôvodnenom na pojednávaní za prítomnosti žalobcu i jeho zástupcu, podľa odvolacieho súdu znamená, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom /neuviedenie nevykonaných dôkazov a zdôvodnenie ich nevykonania v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej/ neboli procesné práva žalobcu porušené v takej miere, že by to predstavovalo porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces.

18. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zaplatenie sumy 2.142,85 eur titulom doplatku za časť diela (komunikáciu) v zmysle zmluvy o dielo zo dňa 13.07.2019, súd prvej inštancie aj v tejto časti žalobu zamietol, a to z dôvodu, že podľa čl. VI. zmluvy o dielo žalobca nevystavil žalovanému faktúru na doplatenie zvyšku ceny diela za komunikáciu, čím nenastala splatnosť faktúry a žaloba bola v tejto časti podaná predčasne. Odvolací súd má za to, že v tejto časti uplatneného nároku súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu, keď

zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Zmluvné strany sa síce v čl. II. ods. 5 v spojení s čl. VI. ods. 2 zmluvy o dielo dohodli, že objednávateľia sa zaväzujú zhotoviteľovi platiť cenu za zhotovenie diela formou záloh podľa Prílohy č. 1, ktoré zálohové platby sú splatné do 14 dní odo dňa doručenia zálohovej faktúry, avšak v konaní nebolo sporné, že bez vystavenia zálohových alebo zúčtovacích faktúr objednávateľia platili žalobcovi zálohy za cenu diela v zmysle zmluvy o dielo zo dňa 13.07.2019 v spojení s prílohami č. 1 a 2, ktorá cena diela bola určená na základe rozpočtu. Síce je pravda, že podľa čl. VI. ods. 2 v spojení s prílohou č. 1 zmluvy o dielo žalobca ako zhotoviteľ za vykonanie diela v časti výstavby komunikácie mal objednávateľom, ako aj žalovanému, vystaviť zálohovú, prípadne zúčtovaciu faktúru, avšak žalobca ako zhotoviteľ diela vystupoval v zmluvnom vzťahu a výstavbu diela realizoval ako samostatne zárobkovo činná osoba

na základe živnostenského oprávnenia, ktoré živnostenské oprávnenie žalobcovi zaniklo dňa 01.06.2021, čo vyplýva z verejne prístupného živnostenského registra. Námietka žalobcu, že nie je možné z jeho strany vystaviť faktúru na zaplatenie dodatočne, po ukončení jeho živnosti, je preto v zásade dôvodná. Faktúra je účtovný doklad, ktorý sa vystavuje

pri dodávkach tovaru prác a služieb a vystavuje ho osoba, ktorú tieto dodávky realizovala. Jej náležitosti stanovuje pre podnikateľov, ktorí nie sú platiteľom DPH a nevedú ani účtovníctvo Obchodný zákonník / § 3a o náležitostiach obchodných listoch a objednávok/,

pre podnikateľov, ktorí nie sú platiteľom DPH ale vedú účtovníctvo zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve / § 10 o účtovných dokladoch/ a pre podnikateľov, ktorí sú platiteľmi DPH zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty /§ 74 o obsahu faktúry; pričom zákon o dani z pridanej hodnoty ako jediný z uvedených právnych predpisov používa výraz

„faktúra“ - poznámka odvolacieho súdu/. A hoci odvolaciemu súdu nie je známy žiadny právny predpis, ktorý by fyzickej osobe – nepodnikateľovi zakazoval vystaviť faktúru, v zmysle uvedenej právnej úpravy nemožno na takúto „faktúru“ klásť požiadavky, ktoré právne predpisy stanovujú pre účtovné doklady podnikateľov. V tomto zmysle preto podľa odvolacieho súdu treba podmienku zmluvy o dielo o povinnosti žalovaného vystaviť

po vykonaní a odovzdaní diela vyúčtovaciu faktúru vykladať s ohľadom na zmenu v právnom postavení žalovaného /ukončenie živnostenského podnikania/ tak, že vystávaním zúčtovacej faktúry zo strany žalovaného je akýkoľvek jasný a zrozumiteľný úkon žalovaného adresovaný objednávateľom, ktorým si uplatňuje svoj nárok na zaplatenie ceny diela. Samozrejme treba prihliadnuť aj na skutočnosť, že zánikom živnostenského oprávnenia fyzickej osoby nedochádza k strate spôsobilosti fyzickej osoby mať práva a povinnosti. Žalobcovi tak nezaniklo právo na zaplatenie predmetnej pohľadávky vo výšky 2.142,85 eur titulom doplatku za časť diela (komunikáciu) v zmysle zmluvy o dielo, keď mu zaniklo živnostenské oprávnenie. V zmysle týchto záverov musí súd prvej inštancie znova posúdiť nárok žalobcu na zaplatenie sumy 2.142,85 eur titulom doplatku za časť diela (komunikáciu), a to s prihliadnutím na ustanovenia zmluvy o diele, úkony žalobcu, ktorým si uplatňoval

od žalovaného zaplatenie doplatku ceny diela a žalovaným vznesené námietky ohľadom nedôvodnosti uplatneného nároku v tejto časti z dôvodu, že vykonané dielo nebolo objednávateľovi odovzdané, resp. má vady. Žalobu v časti zaplatenia sumy 2.142,85 eur preto nebolo možné posúdiť ako podanú predčasne.

19. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o zaplatenie 2.503,42 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 03.02.2021 do zaplatenia podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil

a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby žalobcu v časti o zaplatenie 2.142,85 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 03.02.2021 do zaplatenia

a v súvisiacom výroku II. o náhrade trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil

a podľa § 391 ods. 1 CSP vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a jeho úlohou

v ďalšom konaní bude vzhľadom na prijaté závery odvolacieho súdu preskúmať dôvodnosť podanej žaloby v časti o zaplatenie sumy 2.142,85 eur titulom doplatku za časť diela (komunikáciu) s ohľadom na vykonanie a odovzдание diela, s prihliadnutím na prípadné uplatnenie nárokov z väd diela zo strany žalovaného. Vo veci potom súd prvej inštancie opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne

o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania /§ 396 ods. 3 CSP/.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).